

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours/Programme 1st Semester Examination, 2019

SANHGEC01T/SANGCOR01T-SANSKRIT (GE1/DSC1)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च समाधेयाः – 2×5 = 10
 - (क) सूर्यवंशस्य प्रथमः राजा कः आसीत् ?
 - (ख) कस्य आदेशेन गोरूपायाः पृथिव्याः गोदोहनम् अकरोत् ?
 - (ग) "जगतः पितरौ वन्दे" – अत्र 'जगतः पितरौ' कौ स्तः ?
 - (घ) 'रघुवंशम्' महाकाव्यस्य मुख्यः टीकाकारः कः ? तस्य टीकायाः नाम किम् ?
 - (ङ) पराक्रमेण दिलीपः केन सह उपमितः ?
 - (च) कियदूरं रघूणां राज्यं विस्तृतमासीत् ?
 - (छ) 'रघुवंशम्' इति महाकाव्ये कति सर्गाः सन्ति ?
 - (ज) सूर्यवंशवर्णनं कविः कीदृशं प्रयासं मन्यते ?

2. अधोलिखितेषु विषयमेकम् आश्रित्य टीका लेख्या। 5×1 = 5
 - (क) विजिगीषुः
 - (ख) ज्ञाने मौनम्
 - (ग) प्रणवश्छन्दः।

SECTION-B

3. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः – 10×1 = 10
 - (क) 'कुमारसम्भवम्' इति महाकाव्यस्य नामकरणस्य स्वार्थकत्वं विचार्यताम्।
 - (ख) कुमारसम्भवस्य पञ्चमसर्गस्य पाठ्यविषयस्य कथासारो लेख्यः।
 - (ग) 'प्रकृतेः कविः कालिदासः' – उक्तिरियं व्याख्याताम्।

5×2 = 10

4. अधोलिखितेषु श्लोकद्वयं व्याख्येयम् –
- (क) कृताभिषेकां हुतजातवेदसं त्वगुत्तरासङ्गवतीमधीतिनीम्।
दिदृक्षवस्तामृषयोऽभ्युपागमन्न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते ॥
- (ख) तथा समक्षं दहता मनोभवं पिनाकिना भग्नमनोरथा सती।
निनिन्द रूपं हृदयेन पार्वती प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारुता ॥
- (ग) पुनर्ग्रहीतुं नियमस्थया तया द्वयेऽपि निक्षेप इवार्पितं द्वयम्।
लतासु तन्वीषु विलासचेष्टितं विलोलदृष्टं हरिणाङ्गनासु च ॥

SECTION-C

10×1 = 10

5. एकः प्रश्नः समाधेयः –
- (क) 'नीतिशतकम्' इति ग्रन्थस्य रचयिता कः ? नीतिशतकमवलम्ब्य विद्यायाः
प्रयोजनमालोच्यताम्।
- (ख) नीतिशतककाव्ये मूर्खाणां चारित्रिक-वैशिष्ट्यं कविना केन रूपेण उपस्थाप्यते तद्विषये
स्वभाषया आलोच्यताम्।

5×1 = 5

6. अधोनिर्दिष्टं विषयम् एकम् आश्रित्य टीका लेख्या।
- (क) विवेकभ्रष्टः
- (ख) ज्ञानलवदुर्विदग्धम्
- (ग) मृगतृष्णिका।

—x—